

Puskás Híradó

a Puskás Tivadar Híradó Bajtársi Egyesület kiadványa

megjelenik félévenként

2006. november

IV. évfolyam 2. szám

GONDOLATOK SZEPEZDI DEZSŐ: „ÉLETEM EMLÉKEI” C. KÖNYVÉHEZ

Az utóbbi időben – főleg napjainkban – szinte divatos formát öltött az önéletrajzi írások megjelentetése.

Az esetek többségében a szerzők az életmű leírások cselekményeinek középpontjába saját személyüket állítják, kidomborítva a cselekmények pozitív oldalát.

E könyvben, a kor, amelyben élt, dolgozott, szolgált a főszereplő, ő – a szerző nevezetesen Dezső bácsi – a statiszta, aki finom eszközökkel érzékelteti egy fiatal híradó tiszt sablonosnak nem mondható életének viszontagságait a II. világháború közepette, társadalmi változások során a Magyar Királyi Honvédségtől, a frontszolgálaton, a hadifogságon keresztül a Néphadseregig, a Magyar Honvédségig.

Egy emberöltőn keresztül szívvel-lélelkel, briliáns felkészültséggel végzi munkáját ott, ahová a társadalmi munkamegosztás állította: a haza védelmének megtisztelő területein.

Valamennyi beosztásában maradandót alkotott. Könyvében visszaköszönnek értékes emberi tulajdonságai, ezredparancsnoki, tanszékvezetői munkájában előfordult érdekes történetei, ember szeretete, munkájáért érzett személyes felelőssége, kiemelkedő szakmai felkészültsége, magas szintű erkölcsi elkötelezettsége.

Kiemelkedő emberi tulajdonságai tették lehetővé, hogy életét beárnyékoló nehéz helyzetekben is megtalálja a megoldást.

Kedves Bajtársam tisztelettel kérek – a könyv birtokában – fordítsd érdeklődő figyelmedet egy olyan híradó tiszt önvallomására, aki minden beosztásában önmagát adta és személyén keresztül – túlzások nélkül – keresztmetszetét adja annak a híradó szolgálatnak amelyben mi is évtizedekig szolgáltunk.

*Dr. Lindner Miklós nyá. vezérőrnagy
a PTHBE elnöke*

Szepezdi Dezső nyá. ezredes bajtársunk által alkotott életmű leírás nélkülözi a lektúr stílusjegyeit. Ő a szerző mozgalmas – és érdekesítő cselekményeket feltáró – életének tükrében az adott kort – a XX. század néhány évtizedét – valamennyi pozitív és negatív történést dolgozza fel példamutató objektivitással. Valamennyi cselekményt, történést, személyt helyi érteken kezel, egyszerűsítésekbe vagy túlzásokba nem esik. Ez adja meg a könyv rokonszenves alaphangját.

DEZSŐ BÁTÝÁNKNAK, KÖNYVE MEGJELÉNÉSE ALKALMÁBÓL!

*Rövidke versemben, rövid köszöntő,
Általad írt könyvet őszintén dicsérő.
Derék és fontos tényeket, történelmet írni,
Mert ebből lehet és kell nekünk okulni.*

*Írni egy életről, ha egyszerűen is nehéz,
Neked írivaló volt bőven, életed összetett és egész,
De Te nekiláttál emlékeid gyűjtve, írásod a lektort
sem kímélte,
Írtál sokat, rendben és ezt a papír örömmel eltúrte.*

*Gazdag életedből merítettél mélyen,
Belülről fakadt, mi van most és volt régen.
Ünnepelni jöttünk – megszületett a mű,
Sokat dolgoztál érte – megjelent – bár ez nem volt
könnyű.*

*Zárszó és előszó ÉLETRAJZ a könyved váza,
Katonaéveidnek, munkádnak gazdag tárháza,
Élet és munkásság csupa nagybetűvel,
Katona érdemek, melyek nem évülnek el.*

*Leírtad mi szép volt sok-sok szeretettel,
Emlékedben a rossz elmúlt, békés kegyelettel.
Sokat szolgáltatál, szeretve, éltetve a szakmát,
Zokon vetted, harcoltál, ha a híradót bántották.*

*Ünnepeljük azt, hogy aktív korod múltán,
Nem ültél tétlenül, soha nem nyugodtál,
Köszöntjük mindazt, mit eddig nyújtottál és
könyvedet, amit nekünk átadtál!*

B. Nagy Péter nyá. alez.

BEMUTATJUK A NAGYTARCSAI HÍRADÓ PARANCSNOKSÁGOT

2006-ban a Magyar Honvédség egyetlen önálló híradó szervezete. 2000-ben létesült, több híradó szervezet összevonásával. Az évek folyamán folyamatosan átalakult, növekedett, főleg a hozzácsatolt szervezetekkel, melyek kevés kivétellel kapcsolódtak a híradó szervezetek feladataihoz.

Feladatait és besorolását tekintve azonos a már korábban megalakult parancsnokságokkal, így a Szárazföldi, Repülő, Logisztikai, az Egészségügyi és az önállóan kezelendő Budapesti Helyőrség-parancsnoksághoz.

Számos feladatai közül a legfontosabb a többfajta állandó híradás tervezése, kiépítése, üzemeltetése és hibajavítása. Század nagyságú mobil eszközeivel biztosítja a külföldön szolgálatot teljesítő kontingensek belső és külső híradását, ennek a híradásnak a titkosítását. Két nagyobb alárendelt parancsnoksága van: Székesfehérváron és Szolnokon.

Az információ továbbítását több lábon nyugvó rendszerben: vezetéken, többféle mikrohullámú eszközökön, Intranet és Internet műholdas rendszerben biztosítják. A csatornák rendszere nyílt és zárt. Több

modern kiegészítő technika biztosítja a tökéletesebb munkát. Ilyen például a műholdas helymeghatározó, a távvezérlésű rádió, digitális (300 vonal befogadását

biztosító) hírközpont. Meghibásodás esetén a gyors továbbhaladást a konténeres rendszer biztosítja. A leggyakrabban használt eszközök a hagyományos, több vonalat és vonaltípust befogadó távbeszélő posta-típusú kisközpont, a telefax, megmaradt még a géptávíró, és a nemrégiben rendszeresített, hordozható norvég kiserádió.

A parancsnokság kiszolgáló állományát többségében női és férfi tiszthelyettesek képezik. Tiszti állománya még feltöltetlen. A nőtlenek szállóhelyét egy 175 személy befogadására szolgáló szálló biztosítja.

Tekintettel az „alakulat” fontosságára, parancsnoka dandártábornok. Vezető állományában több ezredesi hely van.

A laktanya nemrégiben vette fel Puskás Tivadar nevét.

Vörös Béla nyá. mk. ezds.

EPILÓGUS AZ ÉSZAK-OLASZORSZÁGI HADSZÍNTÉR 1918. ÉVI HARCAIHOZ

A 12. isonzói csatával (a Caporettoi, 1917. október 24-i áttöréssel) véget értek az isonzói hadműveletek. Az áttörés levágta a dél-tiroli arcvonulat, és bekerítéssel fenyegette az ott harcoló olasz katonai erőket. Ezért azokat sürgős gyorsasággal kivonták a bekerítésből. A pánikszerűen visszaözönlő olasz hadsereg Tagliamentónál sem tudott megkapaszkodni, csak november 10-én, Piavénál tudott ellenállni. Az új olasz főparancsnok Diaz tábornok, öt angol és hat francia hadosztály segítségével tudta megszilárdítani az állásokat a Piavé alsó folyása, a Brenta folyó felső folyása között. A központi hatalmak hadvezetősége az offenzívát december 2-án leállította. Ez lényegében az isonzói hadműveletek (csaták) befejezését jelentette.

1918-ban Ausztria és Magyarország vezetése – a nyugati fronton a német offenzívával egy időben – döntő olaszországi offenzívát tervezett. Ausztria-Magyarország vezetése Caporetto megismétlését illetve tovább folytatását remélte. A német hadvezetés az olasz frontról kivonta 8 hadosztálynyi erőit, sőt azt is kívánta, hogy a Monarchia küldjön csapatokat a nyugati hadszíntérre. Az osztrák-magyar hadvezetés 46 nehéztüzér üteget a németek rendelkezésére bocsátott. A monarchia támadási terve 1918 első felében Olaszország ellen megalapozatlan volt. Az olasz katonai vezetés 1918 első felében csupán védelmi harcokra készült, és azt követően, pedig arra, hogy a nagy nyugati antant támadás kibontakozásával párhuzamosan, döntő támadást indít 1918 második felében.

Az olaszországi hadszíntéren 1918 második felében 60 hadosztály, ebben 5 angol és francia hadosztály és jelképes amerikai erő volt összpontosítva. Az antant erőivel szemben itt az osztrák-magyar vezérkar 54 hadosztályt tudott felsorakoztatni. A technikai felszereltség az osztrák-magyar csapatok részéről gyengébb volt, mint az

antant erői (7550 ágyúval szemben 6833-at, az 524 szövetséges repülővel csupán 280 osztrák-magyar volt harcra vethető).

A támadás 1918. június 15-én kezdődött de ezt a támadást az olaszok a második napon visszavetették. A támadás másik szakaszán a Piavén ugyan sikeresen átkeltek az osztrák-magyar csapatok, de az, az utánpótlás hiányossága miatt, néhány nap alatt összeomlott. Az időközben megáradt Piavé folyón csak nehezen lehetett átkelni és így a hadsereg jelentős veszteségeket (halottakban, sebesültekben, foglyokban 150 000 embert) szenvedett.

1918 októberében megkezdődtek a fegyverszüneti béketárgyalások. A monarchia fegyverszüneti és béke kérése 1918. október 21-én ismertté vált és ezzel az osztrák-magyar monarchia sorsa is megpecsételődött. Megkezdődött az osztrák-magyar monarchia államegységének felbomlása.

Az olasz hadszíntéren október 27-re virradó éjjel nagyüzerségi előkészítéssel az olasz és angol egységek hídfőket létesítettek a Piavé bal partján, majd a hídfőkből kiindulva, áttörték az osztrák-magyar csapatok védőállásait, az osztrák-magyar haderők rendezetlenül vonultak vissza. A fegyverszüneti bizottság parancsot kapott, hogy azonnal ajánlja fel a fegyverszünetet. A bizottság 1918. október 31-én jutott el Páduába, az olasz főparancsnokság székhelyére. Ugyanezen a napon a legfelsőbb haditanács ülésén megállapodás született az Ausztria és a Magyarország részére szánt fegyverszüneti feltételekben. Mindezek alapján 1918. november 3-án aláírták a fegyverszüneti okmányt. Ki kellett üríteni minden megszállt területet, így az Adriai tenger körüli területeket is. Ezzel lényegében az I. világháború befejeződött.

Horinka Ferenc nyá. ezds.

EMLEKEZÉS EGY HÍRADÓ VÁROSRA

VÁC katonaváros volt 1931 óta. Ez az utóbbi években megszűnt. A városban minden katonai alakulatot, katonai iskolát felszámoltak. Katonákat már csak a nyugállományú klubban találunk. Ők viszont úgy gondolták, hogy nem lehet egy katonavárost emlékek nélkül megszüntetni. Ehhez a gondolathoz támogatást találtak a város vezetésében. Évek óta külső jeleket avatva, emlékeztetik a mai fiatalságot, azokra az időkre, mikor a legnagyobb, legjobban képzett híradó alakulat ebben a városban volt.

Először emléktáblát lepleztek le az első laktanya külső falán, majd a Dunához közeli laktanya iskolavárossá történt átalakítása utáni években megjelölték az ott tanuló fiataloknak, hogy azokban az épületekben, melyekben tanulnak, egykoron alig idősebbek készültek a haza védelmére.

Most, 2006 év májusára a két volt laktanya közül az egyik elé, szobrot telepítenek. A szobor emlékezteti az arra járókat, hogy ezen a helyen egykoron híradó laktanya állt a legnagyobb alakulat – híradó ezred – formájában.

A híradó katona egy meghatározott rendszer szerint, már az első világháborúban segítette a parancsnokokat a harc vezetésében. A második világháborúban fejlődve, jelentősebb szerephez jutott, új eszközök segítségével segítette a világ harcoló csapatait, a harc megvívásában. Felfedezett eszközei a háború befejezésével a polgári hírközlés alapjaiként szolgáltak. A békét követően összedolgozva a polgári híradással, megalkotta a mai hírrendszert, kiépítette a békeidőszak polgári és katonai híradását.

Ennek egyik alkalmazója volt a váci híradó ezred. Emlékét könyvben kívánja megörökíteni Székesfehérvár, ahol kettéosztáskor 1962-től folytatták a munkát. Persze ez is leépült, ezredből zászlóalj, majd század lett.

Mint ennek az ezrednek akkor egyik fiatalon pályát kezdő tagja írom e sorokat. Azért, hogy a több

ezret is meghaladó katonalétszám, aki leszerelve is folytatta ezt a szakmát, megöregedve megtudja: *nincs már meg a Váci Híradó ezred.*

Azért ha unokáinknak meg akarják mutatni, milyen eszközökön tanult a nagypapa, ez még lehetséges. Egy családi kirándulást szervezve kell ellátogatni a Postamúzeum diósdai múzeumába. Ott megtalálhatók a katonai hírközlő eszközök is, meg lehet mutatni a családnak. Ha valakinek bővebb ismeretekre van szüksége, akkor a ma is fennálló Híradó Múzeumot is megtekintheti az Üllői út 133. szám alatt. (Kissé nehezebben.)

A honvédségben egyre kisebbek a létszámok, velük csökken a híradó katona és alakulat is. De lassan száz évet elérő idő, nem múlhat el, hogy mai fiataljaink ne ismernék meg postai-katonai híradó múltunkat.

Vörös Béla nyá. mk. ezds.

FELAVATTÁK VÁCOTT A HÍRADÓK EMLÉKÉRE LÉTESÍTETT EMLÉKSZOBROT

A Váci Esze Tamás Honvéd Nyugdíjas Egyesület és a Katonai Emlékbizottság a volt Sallai Imre laktnya előtti téren ünnepélyes körülmények között felavatta a híradó emlékszobrot. Az avatási

ünnepségre meghívták a híradó bajtársi egyesületeket, a BEOSZ vezetőségét, a város képviselőit. A szobor leleplezését Dr. Bóth János Vác város polgármestere, országgyűlési képviselő végezte. A megjelenteket Mayer Zoltán az egyesület elnöke köszöntötte. Ünnepi beszédet mondott Szilveszter Sándor nyá. mk. alez.

A nyugdíjas egyesületnek ez már a harmadik olyan cselekedete, mellyel emlékezni kíván a város katonai voltára, és látható emléket állít ennek a ténynek.

Természetesen a mi egyesületünk is képviseltette magát. A legközelebbi számunkban bővebb információt közlünk Szilveszter bajtárs ünnepi beszédéből.

A Híradók emlékére felállított jelképes szobor az avatás napján 2006. június 9-én

Szilveszter Sándor nyá. mk. alez.

EMLEKMŰ VÁCOTT A HÍRADÓKNAK

Aki kicsit is ismeri a magyar hadsereg történetét, annak VÁC városa közismert, fontos katonai bázis volt az első világháború utáni időktől, napjainkig. Ma nem az!

1991-ben megszűnt Vácott a honvédség. Ma csak egy kiváló nyugállományú klub működik, amely összefogja a város katonai, rendőri és ott lévő más fegyveres testületek élő tagjait.

A város képviselői támogatják a klub tagjainak azon törekvését, hogy a ma felnövő generáció megismerje a város katonai múltját. Ennek érdekében több olyan megemlékezés készült, amely ezt az elképzelést segíti. Legutóbbi emléktábla avatás után - amely az első váci alakulatnak állított emléket - 2006. június 9-én felavatták az egyik híradó laktanya előtti téren - melyet előzőleg a város engedélyével Híradó térnek neveztek el - talán az ország egyetlen külső híradó szobrát.

Ez a város volt a híradók bázisa. Nemcsak a ma már nem létező legnagyobb híradó alakulatnak, a híradó ezrednek volt székhelye, hanem itt volt a katonai szakközépiskolából a híradástechnikai

képzés, a híradó tiszthelyettes képzés, tartalékos tisztképzés, és még számos tanfolyam. Olyan nagyra nőtt a híradás jelentősége, hogy egy másik - a Duna parti - laktanyát is igénybe kellett venni. Amikor 1961-ben megalakult az 5. hadsereg, annak híradását is egy ezred nagyságú alakulat biztosította Székesfehérváron, amely a Váciból vált ki. Mindkét ezrednek a történetén dolgoznak, hamarosan készen lesz.

A HÍRADÁS a hadsereg működésében elengedhetetlen, az egyetlen olyan szervezet, amely minden fegyvernemnél, alakulatnál, hivatalban stb. megtalálható. Története végigkíséri a magyar honvédség történetét megalakulásától kezdve. Ennek a történetnek egy szeletét vállalja fel ez a szaklap, és segít a múlt megismerésében. Köszönet érte.

Végül azoknak a személyeknek kívánok kitartást, akik megírják ennek a két fontos helyőrségnek - Vácnak és Székesfehérvárnak - a híradó történetét.

Vörös Béla nyá. mk. ezds.

ZÁSZLÓ ÁTADÁSI ÜNNEPSÉG

A Puskás Tivadar Híradó Bajtársi Egyesület 2006. szeptember 15-én vette át ünnepélyes keretek között a zászlót, melyet Budapest XVIII. kerület polgármestere adományozott részére. Az ünnepséget a Nagytarcsán lévő Híradó és Informatikai Parancsnokságon rendezték.

Az átadási ünnepségen részt vettek a régi híradó alakulatok bázisain működő meghívott nyugállományú szervezetek. Az egész napos ünnepség, az évente megrendezett Puskás Tivadar Híradó Napok keretében történt. A meghívottak között volt Mikita János altábornagy vezetésével több tábornok, a zászlót adományozó kerület küldöttsége, a helyiek népes tábora: tisztek, tiszthelyettesek, polgárik. A zászlót átvevő Dr. Lindner Miklós nyá. vezérőrnagy megköszönte a kerület figyelmét, és ígéretet tett további együttműködésre, ahol több régi katonai

lakótelep működik. A lakótelep nyugállományú tagjai közül sokan segítik a kerületben folyó munkát. Az adományozott zászló emlékeztet erre az együttműködésre.

A katonai ünnepség keretében jutalmakat vehettek át a szervezet legjobban dolgozói.

A kapott zászlót, a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Híradó Múzeumában őrzik és minden ünnepélyes eseményre kiviszik. Legközelebb a novemberi évzáró gyűlésen láthatják az egyesület tagjai először, és reméljük még sokáig.

Vörös Béla nyá. mk. ezds.

JUBILEUMI ÜNNEPSÉG

2006. szeptember 29-én ünnepi találkozóra jöttek az 1956-ban híradó tisztté avatott bajtársaink, az iskola volt parancsnokai, tanárai. Az ünnepségre a Zalka Máté Híradó Tiszti Iskola jogutód szervezete a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Bolyai János Katonai Műszaki Katonai Kar adott otthont. Az ünnepségen Susa István nyá. ezds. bajtárs tartott rövid emlékeztést, melyre Imre Lajos

nyá. ezds. bajtárs válaszolt a jubileumi rendezvényen résztvevők részéről. Az ünnepségen részt vett Prof. Dr. Berek Lajos nyá. mk. ezds. úr a ZMNE BJKM Kar dékánja, dr. Lehel György mk. ezds. úr a MH Információ és Információvédelmi Főosztály vezetője, Dr. Lindner Miklós nyá. vörgy., volt híradó főnöke a Puskás Tivadar Híradó Bajtársi Egyesület elnöke, Dr. Rajnai Zoltán mk. alez. bajtárs híradó tanszékvezető és a tanszék tanárainak képviselői.

A résztvevők emlékdiplomát kaptak, melyet Prof. Dr. Berek Lajos mk. ezds. dékán adott át. Az

ünnepség után a jubiláns tisztokról csoportkép készült, majd megtekintették a Híradó Múzeumot, ahol viszont láthatták azokat a híradó technikai eszközöket melyeken, elsajátították szakmájukat, illetve pályafutásuk során végezték feladataikat. Megismerték néhány korszerű oktatási bázist melyekben utódaik, felkészítése folyik.

Ezt követően baráti ebéden vettek részt, melyen Dr. Lindner Miklós nyá. vezérőrnagy mondott pohárköszöntőt, melyen méltatta a jubiláló tisztek, hazaszolgálatában végzett munkáját. Ezután jó hangulatú baráti beszélgetést folytattak, melynek során további találkozók megtartására tettek ígéreteket. A találkozó végén megköszönték a szervezőknek a találkozó érdekében kifejtett munkát és arra kérték őket, hogy folytassák tovább ezt a szép hagyományt.

Havasi János nyá. ezds.

KATONANEMZEDÉKEK 15. TALÁLKOZÓJA

Október 2-4 között a BEOSZ rendezésében került sor a katonanemzedékek 15. bajtársi találkozójának megtartására Budapesten illetve Balatonkenesén.

A Magyar Köztársaság elnökének a találkozóhoz írott üdvözlő levelének ismertetését követően a Honvédelmi Minisztert képviselő Wapplerné dr. Balogh Ágnes jogi szakállamtitkár köszöntötte a jelenlévőket. Köszöntőjében meleg szavakkal elemezte a bajtársiasság fogalmát és a fogalomban rejlő összetartó erőt.

Dr. Tóth Sándor nyá. ezredes hadtörténész az 1956. évi forradalom és szabadságharc 50. évfordulójának világtörténelmi jelentőségét méltatta.

Dr. Holló József nyá. altábornagy a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum főigazgatója a BEOSZ a katonanemzedékek összefogásáért tett erőfeszítéseit ismertette a hallgatósággal.

Útban Balatonkenesére a meghívottak – köztük a külföldi testvér delegációk – részvételével kegyelet teljes koszorúzásra került sor a doni hősök emlékkápolnájánál Pákozdon.

Balatonkenesén a szokásos koszorúzást követően a résztvevők meghallgatták annak a szociológiai felmérésnek összegezett következtetéseit, amelyek a nyugállomány életkörülményeit reprezentálták szakavatott szociológusok előadásában. Tájékoztatást kaptak a hadkiegészítő parancsnokságok átszervezést követő szociális érdekképviselet új feladatairól és lehetőségeiről.

A megtartott választmányi ülés 3 új tagszervezetet vett fel a BEOSZ-ba, így a BEOSZ tagegyesületeinek száma 104-re nőtt. A találkozó tovább erősítette a katonanemzedékek összetartozását.

Szerkesztőség

HÍRADÓTISZTEK KÉPZÉSE EGYETEMI SZINTEN ÉS A TÖBBCIKLUSÚ KÉPZÉS MESTERKÉPZÉSÉBEN

VÁLTOZÁSOK A KATONAI FELSŐOKTATÁSBAN

2004-től a bolognai folyamat elindulásával közel egyidőben, a katonai felsőoktatásban is jelentős változások következtek be. A katonai felsőoktatásban végbemenő változásokat külső és belső tényezők egyaránt motiválták. A belső tényezők közül a legfontosabb a Magyar Honvédség feladatrendszerének, létszámának és létszámarányának megváltozása. A már említett tényezők együttesen eredményezték a többlépcsős intézményi integrációt, a szervezeti struktúra racionalizálását, a párhuzamos tanszékek megszüntetését, a jelentős létszámcsökkentést, az egyetemi és kari közös tárgyak bevezetését, az integrált hadmérnöki szak alapításának és indításának szándékát, a két egyetemi kar létrehozását. A többciklusú, lineáris képzés bevezetésének határideje Magyarország esetében 2006. szeptembere volt. A honvédelmi tárca igénye – az integrált hadmérnök szak mielőbbi létrehozása – és a felsőoktatásban kialakult feltételrendszer megteremtette annak lehetőségét, hogy a ZMNE is bekapcsolódjon a szoros határidőkkel ütemezett szakalapítási és szakindítási eljárásba. Az időnként tarthatatlannak tűnő határidők ellenére a 2005/2006. tanévre vonatkozó Felsőoktatási Felvételi Tájékoztatóban a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem két kara, a Kossuth Lajos Hadtudományi Kar és a Bolyai János Katonai Műszaki Kar az alábbi alapképzési (BSc) szakokra hirdetett felvételt:

I. Nemzetvédelmi és katonai képzési területen

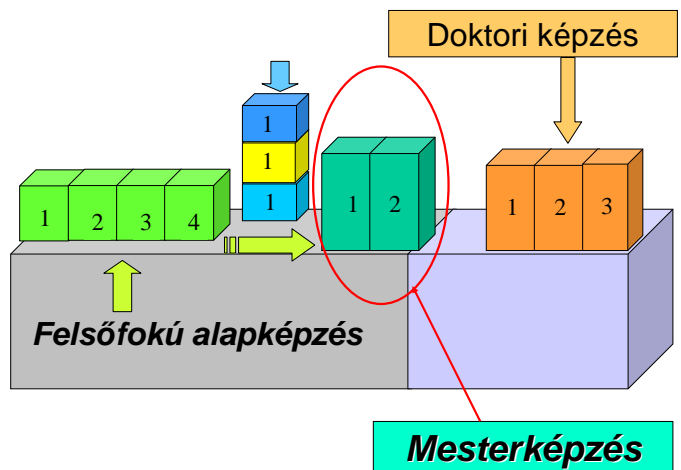
1. A katonai képzési ágban: katonai vezetői.
2. A védelmi képzési ágban határrendészeti és -védelmi vezetői; nemzetbiztonsági; biztonság- és védelempolitikai; büntetés-végrehajtási nevelő.

II. Műszaki képzési területen

1. A had- és biztonságtechnikai mérnöki képzési ágban: had- és biztonságtechnikai mérnöki.

Az első és a második képzési ciklus között bizonyosan több év is eltelhet, amelynek során a honvédtiszt különböző előmeneteli, vezetői, katonai szakmai, esetleg átképző tanfolyamokon vesz részt, beosztásban, rendfokozatban előlép. A második képzési ciklusra (MSc) csak az őrnagy rendfokozatú tiszt jelentkezhet, akinek a mesterképzés sikeres elvégzését követően alezredesi rendfokozatba előléptetése és ennek megfelelő beosztásba történő helyezése tervezett. A ZMNE a többciklusú, alapképzési szakok alapításával és indításával eleget tett a felsőoktatás iránti nemzetközi oktatáspolitikai

követelményeknek és teljesítette a honvédelmi tárca igényeit is. A sikertörténethez azonban az is hozzátartozik, hogy a Magyar Honvédség és a polgári munkaadói szféra is várakozással és némi gyanakvással tekint az új szakokra. A BSc alapképzési szakokon végzettséget és szakképzettséget szerzők szakmai felkészültségéről csak a bevalás-vizsgálatok eredménye alapján lesz módunk véleményt formálni. Tagadhatatlan, hogy az elvárt szakmai kompetenciával rendelkező szakemberek képzését a továbbiakban nem kizárólag valamely felsőoktatási alapképzési szak lesz hivatott megvalósítani, a speciális ismeretek elsajátítására a már fentebb említett rövidebb, hosszabb idejű programok, és a mesterképzés szolgál majd.

A katonai felsőoktatás új (többciklusú, lineáris) képzési szerkezetének sajátosságai

A TÖBBCIKLUSÚ, LINEÁRIS KÉPZÉS MÁSODIK SZAKASZA A MESTERKÉPZÉS

A híradótiszt képzés tehát az új ciklusos képzési rendszerben a BSc képzésre épülő Mesterképzésben folytatódik tovább. A képzés szervezeti keretét e rendszerben a Híradó és az Informatikai tanszék közös elgondolásával kialakított Védelmi vezetéstechnikai rendszertervező szak adja. Ez a szak már a jelen és a jövő kihívásainak eleget téve infokommunikációs szakemberek képzését tűzte ki célul, vagyis megvalósítja egy képzési területen az infokommunikációs képzést.

A korábbi katonai főiskolán vagy a Bolyai János Katonai Műszaki Karon végzett katonatisztek a felsőoktatásban már bevezetett módon, a polgári egyetemekenél is megszokott rendszerben

jelentkezhetnek erre a szakra, és az írásbeli és a szóbeli felvételi eljárásban, valamint a fizikai állapotfelmérésen legalább megfelelő eredményt értek el kerülhetnek beiskolázásra az MSc képzésre.

A szak kialakítása során a hagyományos híradótiszt képzés mellett a tanszék megkezdte a rejtjeltevékenységgel foglalkozó szaktisztek egyetemi szintű képzését is. Ezt eddig szervezett iskolarendszerű képzésben a Magyar Honvédség és jogelődjei nem folytattak.

A szak szakirányai között tehát megjelenik a katonai kommunikációs rendszerszervező (híradó), az informatikai rendszerszervező, a rejtjel-felügyelői szakirány. Ezek a szakirányok a védelmi szférában dolgozó híradótisztek képzésére specializálódott. A polgári hallgatók képzésére az infokommunikációs, az információbiztonság és az információs műveletek szakirányai kerültek alapításra.

A mesterképzési szak tudományági besorolás alapján a Katonai műszaki tudományok közé tartozik, ezzel is kifejezve a műszaki területhez és a technikai jellegű képzéshez kötődését.

A szakon a képzés céljaként megfogalmazott elvárások a következők:

Olyan szakemberek képzése, akik alkalmasak a fegyveres erők, a rend- és katasztrófavédelmi szervek, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok, a védelmi igazgatás, illetve a tágabb értelemben vett védelmi szféra – kiemelten a NATO rendszerekkel együttműködő – rendszerei biztonságos működtetésének tervezésére, szervezésére, irányítására, felügyeletére és ellenőrzésére, valamint az ilyen rendszerek közötti együttműködés feltételeinek biztosítására, tanulmányaik PhD képzés keretében való folytatására.

Ezzel tehát elindult egy új folyamat a híradótiszt képzésben, melynek kiemelt célja lesz az „infokommunikációs” ismeretekkel rendelkező tisztek kibocsátása a Magyar Honvédségbe. Ez jelenti ma az egyik legnagyobb kihívást a híradó tanszék részére, vagyis megfelelni a szakmai és a felsőoktatási elvárásoknak egyaránt.

Dr. Rajnai Zoltán mk. alez.

BELGRÁDBAN ÜNNEPELTÜK A NÁNDORFEHÉRVÁRI GYŐZELEM 550. ÉVFORDULÓJÁT

Egyesületünk tagjainak egy csoportja a Puskás Tivadar Távközlési Technikum szervezésében - az iskolával közösen - részt vett a nándorfehérvári győzelem 550. évfordulója alkalmából rendezet megemlékezésen Belgrádban.

A győzelem az egész világ kereszténységének diadala volt a török felett, amelyre világszerte a déli harangszó emlékezteti az emberiséget.

Hunyadi János és Kapisztrán János által vezetet

magyar sereg hősiessége kivívta egész Európa elismerését.

Erre a hősiességre emlékeztet a belgrádi vár területén emelt egyszerű emlékkő, amelyre elhelyeztük a hálás utókor tiszteletét és megbecsülését kifejező - nemzeti színű szalaggal ékesített - koszorút, majd elénekeltük a Magyar Köztársaság himnuszát.

A koszorúzást megelőzően Belgrád nevezetességivel ismerkedtünk meg.

Többek között meglátogattuk a Nobel-díjas Nicola Tesla (1856–1943) - az elektronika nagy úttörőjének - múzeumát. Tesla a forgó mágneses tér elvén működő, többfázisú elektromotor feltalálásával írta be nevét az elektromosság történetébe. Hamvai is a múzeumban nyugszanak.

A rövid, de tartalmas kirándulásról a csoport új élményekkel tért haza.

Szerkesztőség

KLUBUNK A MOHÁCSI EMLÉKHELYEN

A Puskás Tivadar Távközlési Technikum szokásához híven meghívta a híradó nyugállományú klubokat az általa szervezett kirándulására, a Mohácsi Emlékhelyre. A kiválasztott nap a csata (1526. augusztus 29.) 480. évfordulójára esett. Az eseményem részt vett az iskola teljes létszámmal, tanári karral együtt. Tőlünk a budapesti, székesfehérvári, váci klubok vettek részt változó létszámmal, összesen mintegy 30 fővel. Az utazás vonaton történt.

A Mohácsi Csátát mindnyájan tanultuk történelemből valamilyenkor. Ez a vívott csaták közül éppen vesztes volt. Mégis miért van olyan jelentősége, hogy az emlékparkba négy és fél órát vonatoztunk? Azért, mert ez volt a három részre szakadó Magyarország kezdete, és a török itt lét, 150 évig tartott. A látogatás különlegessége, hogy a mintegy 200 tanuló, szakadó esőben az iskola színpadainak segítségével, élőben láthatta a csata lefolyását és fontosabb személyeit. A felfrissített eseményeket, maga az igazgató, dr. Horváth László irányította.

A helyszínen való eligazodáshoz az iskola készített egy útmutatót, a kiránduláshoz szükséges információkkal, és útbaigazító térképpel. A kirándulás egy kétszer 7-8 kilométeres gyalogtúra is volt, a diákok részére.

A HELYSZÍN

Az emlékpark (eredetileg temető, 15 000 halottal) Mohács nevéhez kötődik, de nem ott van. A legközelebbi falu Sátorhely, széle 1-2 kilométerre van a parktól. A parkba Díszkapun keresztül juthatunk be. Maga a történelmi emlékhely többségében kopjafák özöne. Néhány kopjafa valaha élt személyeket, míg néhány jelképeket ábrázol. II. Lajos király, Szulejmán szultán, Tomori Pál, Mária királyné, Kanizsai Dorottya kopjafája a kor

személyeit, a Regös szélhárfa, a Csillagfejű kígyó, a Karóba húzott ember jelképek, míg a hősök emlékére készített névtelen gyalogos és lovas emléktáblája Kő Pál szobrászművész munkája.

A TÖRTÉNET RÖVIDEN

A török birodalom a 14. század közepén, Európa felé terjeszkedik. Hazánk 160 évig állt hadban a törökkel. Sikeres és vesztes csatákat vívott. Legsikeresebb győztes csatáját Hunyadi János vívta 1456-ban, amit Nándorfehérvári győzelemként tanítanak az iskolákban.

Ennek a győzelemnek az emlékére harangoznak minden délben, a keresztény templomokban, a világ minden táján.

A Mohács közelében vívott vesztes csatát a történelemkönyvek ritkán taglalják. A független Magyarország bukásának a lefolyását és következményeit a kerek évfordulóra való tekintettel leírjuk

AZ EMLÉKHELY

A csatamező megtalálása és feltárása Gergely Endre és Papp László érdeme 1968-1973 között. Építészeti tervezője Vadász György Kossuth-díjas. Megnyitása a csata 450. évfordulóján. A feltárt rész terjedelme 6 hektár. Az emlékpark történelmi körülményeit egy kiállítás segíti. A bejárat, egy monumentális, díszes vaskapu. Ezután jön a kiállítás, majd a szabadtéren maga az emlékhely.

Az esemény egyike volt a több éves kapcsolatnak, melyekben az iskola többször meghívja a klubok jelentkezőit neves események megünneplésére. Ezúton is megköszönjük!

Vörös Béla nyá. mk. ezds.

SZAKMAI NAP A PAKSI ATOMERŐMŰBEN

A Puskás Tivadar Híradó bajtársi Egyesület 2006. évi munkatervének megfelelően május 17-én szakmai napot tartott Pakson, az ország egyetlen, de kiemelt fontosságú atomerőművében. Az atomerőmű építése már az 1970-es évek elején megkezdődött. Tervezését szovjet szakértők és magyar atomfizikusok bevonásával, 1972-től végezték. Az átvett építési alrendszer a korszerű követelményeknek megfelelően háromszoros biztonsági előírások szerint került kivitelezésre. (A csernobili atomerőmű csupán egyszeres biztonsági rendszerű volt!) Az első erőműi blokkot 1982. december 28-án kapcsolták be az országos villamos energia-hálózatba. 1987-ig még további 3 blokk lépett be, mellyel együtt az ország villamos energia szükségletének 40%-át adja.

Az atomerőmű működésének főbb jellemzői:

Az erőmű hő-termelő egysége az atomreaktor, amelyből 4 üzemel. A keletkező hőmennyiséget zárt rendszerben keringő tisztított víz szállítja el, amelynek nyomása 123 bar, hőmérséklete 300 °C. A reaktorból elvitt 1,4 millió kilowatt hő-teljesítmény egy újabb zárt vízkörben hőcserélőkön keresztül gőzt fejleszt 46 bar nyomáson és 260 °C fokon. A termelt gőzmennyiség óránként 2.700 tonna, amely két egymástól független nagyméretű berendezést, a turbinákat tartja mozgásban, percenként 3.000-es fordulattal. Ez a forgómozgás mechanikai kapcsolódásokon keresztül a mágneses indukció elvén a generátorokban 15.750 volt feszültségű villamos áramot termel. A villamos-energia kapcsoló-berendezéseken és transzformátorokon keresztül csatlakozik az országos hálózatba 120.000 és 400.000 volt feszültségen. A főberendezéshez technológia segédrendszerek tartoznak, amelyek biztonsági feladatokat látnak el, javítják az erőmű hatásfokát, folyamatosan tisztítják a vízköröket. A munkát végzett „fáradt gőzt” a Duna hűtőhatását felhasználva ismét vízzé alakítják. Ez a vízkör nyitott, mert a Dunából másodpercenként kiemelt 100 m³ víz, átlagosan 8 °C fokkal felmelegedve, visszatér a folyóba.

Az atomerőműben felhasznált fűtőcellák hatásfokának, eredményességének bizonyítéka, hogy 8 gramm uránoxidból ugyanannyi villamos energiát lehet előállítani, mint 900 m³ földgáz, vagy 7 hektóliter olaj, vagy egy mázsa szén elégetésével, amely elegendő egy átlagos magyar család éves villamos-energia szükségletének biztosításához.

Tájékoztatást kaptunk arról, hogy a 3 évvel ezelőtti bekövetkezett üzemeltetési baleset annak következménye volt, hogy a fűtőcellák tisztításának végzését vállaló francia-német cég szakemberei a szakszerűtlen mun-

kavégzés folyamán a fűtőcellákat összetörték. Az összetört fűtőcellák külön tárolóban kerültek elhelyezésre. Ezek jelenleg is az atomerőmű melletti területen, a szükséges biztonsági előírásoknak megfelelően vannak elhelyezve. Ezt a feladatot az orosz és a magyar szakembereknek a közeljövőben kell megoldaniuk. Az erre történő felkészítés már hosszabb ideje folyik, minden mozzanatot többszörösen begyakorolnak. Amikor a felkészültség eléri a teljes biztonsági szintet, csak akkor kerülhet sor annak elvégzésére. 2006. októberében kezdték meg az összetört fűtőcellák kiemelését.

Tájékoztatást kaptunk arról, hogy az elhasznált fűtőelemek tárolását 600 év időtartamra Magyarország területén fogják megoldani. Korábban az elhasznált fűtőcellákat Oroszországba szállították ki. Az elhasznált fűtőcellák tárolási feladataira a Mecsek hegység északi oldalán fekvő Mórágypölgyet határozták meg, ahol Bátaapáti térségében a hegy alá kettő, egyenként 1.700 méter hosszú, lejtős aknát alakítanak ki, melyek a felszíntől számítva 250 méter mélységben érik el legmélyebb pontjukat. A két aknát 250 méterenként összekötik. Ez a műszaki megoldás garantálja a megfelelő szellőztetést és a szigorú előírásoknak megfelelő biztonsági célt, az egymástól független kijárat meglétét. A paksi atomerőmű hulladékának végleges elhelyezése ezekben az aknában 2008-tól válik lehetővé.

Hírek

EGY VOLT HÍRADÓTISZT KÖNYVE 1956-RÓL

A Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemen adták ki **Haász János: Tettem valamit a hazámért** című életéről írt könyvét. Az író 1956-ban az akadémián volt híradó tanár. A forradalom alatt, amikor megalakultak a nemzetőrök, a polgáriak kiképzésére katonákat osztottak be a megalakult budapesti forradalmi csoportokba. Így került a Corvin közbe híradó főnöknek a szerző is, többedmagával. A szovjet csapatok bevonulása után először Ausztriába, majd Ausztráliába ment. A rendszerváltás után hazalátogatva írt róla Dr. Kolozsvári Sándor nyugállományú híradó ezredes. Ezután adták ki egyetemünkön 2005-ben önéletrajzi írását.

PIHENT AGY

Régen végzett volt ludovikása haditapasztalatok átadása közben, mely nem alkalmazó megbeszélés formájában, hanem kellemes borozgatás mellékletével zajlott, a régi szép időkre emlékezve, az alábbi rémtörténetet mondta el.

(Baranyay Béla 1933-34-es tanévben soproni negyedéves növendék úr, Losoncon, mint százados emlékezett.)

Az aks. zászlóalj nyári kihelyezésén Esztergom táborban volt. Ez a tábor az első világháború alatt fogolytáboroként szerepelt, de utána különböző alakulatok részére szolgált kiképzési táborhelyül. Olyan is volt. Már mint az elhelyezést és az úgynevezett higiénikus infrastruktúrát illetően.

Egyszóval égő napmelegtől vad nyári délben a strázsahegyi harcászati megpróbáltatásoktól sötétre átvizesedett zsávyban beérkezett a század a körletbe. Az ebéd előtti első ütemben megszabadulva a kamósancsatlékolt szíjazatoktól, fegyvertől, átizzadt zubbonyoktól, ingtől, ki a csapatok sugarai alá sietett, ki pedig a mindedig visszatartott biológiai kívánalmaknak kívánt eleget tenni, ezért élénk csatárléptekkel első elérendő terepszakaszként az enyhülést adó latrinát közelítette meg.

Na itt álljunk meg egy pillanatra. Már mint az objektum leírásával. A barakkoktól tisztos távol, düledező, össze-visszaszögezett sok bejáratú olyan kalyibát képzeljünk el, mely gerendavázon hatalmas gödör fölött épp, hogy össze nem rogyott. Belül hosszú sorban a ledobó-helyek egyszerre sorozatvetést tesznek lehetővé, miáltal teljesen jogos a latrina magica elnevezés.

Visszatérve a megkezdett rituális aktus folytatására jócskán megtelt a helyiség az enyhülő kollektívával. A folyamat részleteire itt nem kívánok kitérni, csupán azt a pihentagyú pasast figyeljük, aki sikerrel végezte a dolgát, zsebéből egy tűzérési hatásjelzőt (puffancsot) vett ki, és csendben begyűjtve a kanócot, a félkilós nagyságú papírdobozt az immár szabaddá lett lyukba ejtette. Szó szerint, mint aki dolgát jól végezte, kísétált a bódéból, mert hiszen a kanóc szerint tizenöt másodperce volt, távolból állófigyelésbe ment át. A hatás frenetikus volt. A nagy durranásra először a bódé minden eresztékén füst csapott ki, majd minden kijáraton egyszerre letolt nadrágokkal ugrándozva, vetődve, zsákba-futást gyakorolva szaladt szét a dolgavégezetlen had. A riadt csoport félárbocra eresztett nadrágokkal a kőbli körül bolyongott, s miután úgy gondolták, hogy több robbanástól már nem kell tartaniuk, végül is folytatták a foglalkozást.

Utána, amikor azután így a füstölgő és lőporszagú dezodorral illatosított helyiséget elhagyták, következett a tettes felkutatása, akit már persze nem letolt nadrággal, hanem hatalmas iramban az épületek körül kergettek, a kaján nézők legnagyobb derűtségére. De ez az ebéd előtti kis kiegészítő mozgás szinte jobb étvágyat csinált az ebédhez.

Tanulság az, hogy a kiképzéshez kiadott lőszert így vagy úgy fel kell használni.

Egyesületünk küldöttsége részt vett szeptember hónapban a Bolyai nyugállományú klub „Családi Napján”. A rendezvényen részt vettek a váci, a székesfehérvári és a budapesti híradók is. A tisztképző intézmény jelenlegi helyzetéről kaptunk rövid tájékoztatást, majd emlékezve 1956-ra, videofilm vetítés volt. Ezután Nagy László nyá. alezredes bemutatta az egyetem Üllői- úti bázisát. A családi nap ebédrel, majd az azt követő beszélgetéssel ért véget.

Az egyesület több budapesti tagja vett részt a „100 éves a magyar rádió” ünnepi ülésén. A meghívást a Puskás Tivadar Távközlési Technikumtól kaptuk. A rendezvényen külön teremben kiállítást rendezett be a Postai és Távközlési Múzeumi Alapítvány.

Nemzetközi kirándulásaink

A Zrínyi Miklós Bajtársi Egyesület az által szervezett kirándulásaiba bevonja a mi egyesületünket is. Ebben az évben három külföldi kirándulást szervezett: Kárpátaljára, Lengyelországba és Burgenlandba. A szervező, egyesületünknek is tagja: Estók János. Ezúton is illesse régi és hatásos szervező munkáját dicséret.

Klubunk szervezte az idei 50 éves jubileumi találkozót. A Bolyai híradó tanszékén 41 fő vett részt az 1956-ban avatott híradó tisztek arany diploma kiosztó ünnepségén. A diplomákat a nyugállományba vonuló Dr. Berek Lajos ezredes rektor osztotta ki.

Puskás Híradó

a Puskás Tivadar Híradó Bajtársi Egyesület kiadványa
készült 200 példányban

Kiadja:	Puskás Tivadar Híradó Bajtársi Egyesület 1143 Budapest, Stefánia út 34. Postacím: 1438 Budapest, Pf. 371.
Felelős kiadó:	Dr. Lindner Miklós
Szerkesztő:	Vörös Béla
Olvasó szerkesztő:	Dr. Horváth László
Tipográfiai szerkesztő:	Hajzer György
Rovatvezetők:	Horinka Ferenc (szervezeti élet) B. Nagy Péter (tudomány és technika) Lászlai János (katonai múltunk) Szepezdi Dezső (társadalmi és katonai kapcsolatok)